

**Wymagania edukacyjne z przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”
w klasie 8 w roku szkolnym 2024/2025**

Dział	Wymagania na poszczególne oceny. Uczeń:				
	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
1. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA	Wyjaśnia pojęcie bezpieczeństwa	-wymienia rodzaje bezpieczeństwa - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli, -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	- podaje źródła zagrożeń bezpieczeństwa osobistego i zbiorowego -wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski	-definiuje pojęcie ochrony i obrony narodowej -opisuje geopolityczne położenie Polski, -omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	-omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski -wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)
2. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA	identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej , - wyjaśnia jak należy gasić odzież palącą się na człowieku - wyjaśnia	- potrafi wymienić instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym, - wyjaśnia termin „sytuacja kryzysowa” - wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja”,	- potrafi wymienić i opisać najczęstsze zagrożenia zdrowia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności,	-potrafi scharakteryzować najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki - wyjaśnia, jak należy zachować się w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno,	- potrafi, scharakteryzować zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, - uzasadnić potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń

	<p>znaczenie terminu „piktogram” -- wymienia numery alarmowe i przypisuje je odpowiednim służbom</p>	<p>-wymienia najczęstsze przyczyny pożarów, -wymienia przyczyny powodzi - wymienia podstawowe środki gaśnicze, wyjaśnia jak należy gasić zarzewie ognia - wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport, - podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry -wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych -omawia podstawowe zachowania ratownika w miejscu zdarzenia, -omawia genezę i formę współczesnych aktów terroru</p>	<p>- wymienia zagrożenia dla grup społecznych - omawia przyczyny powodzi, -charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i okolicy, - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, - wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa” - wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji, - proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych, - wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi -opisuje zasady zachowania się na wypadek różnych aktów terroru</p>	<p>- wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią, - wyjaśnia jak należy zachować się w przypadku dostrzeżenia pożaru, - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych, - charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych - rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach, - przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca</p>	<p>hydrotechnicznych, - wyjaśnić zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność</p>
<p>3. PODSTAWY</p>	<p>- wymienia numery alarmowe</p>	<p>- wykonuje samodzielnie</p>	<p>- wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i</p>	<p>- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu</p>	<p>- wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej,</p>

<p>PIERWSZEJ POMOCY</p>	<p>i omawia właściwy sposób wzywania pomocy, - udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa, - wymienia najczęstsze przyczyny utonięć, - wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych - rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; - prawidłowo bada jej oddech (na manekinie)</p>	<p>resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) , - wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; - posługuje się apteczką pierwszej pomocy, - wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia, - wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom , - wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru, - wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy , - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: pokarmowych , lekami, gazami,</p>	<p>krążenia (ABC), - wymienia kolejne ogniw łańcucha przeżycia oraz omawia ich znaczenie, - omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika - wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa, - układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, - wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu , - wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować , - udziela pomocy przy urazach kończyn, - wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej , - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: w wychłodzeniu, w odmrożeniu ,</p>	<p>oddechowego człowieka, - omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka, - wyjaśnia jak działa w Polsce system ratowniczy, - omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy, - wymienia rodzaje krwawień, - udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia, - demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej, - wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej, jako objawu stanu zagrożenia życia, - omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki, - omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki, - wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny" i „udar cieplny”, - wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń, - wyjaśnia jak należy postępować, by bezpiecznie</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu, - wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna, - omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach, - uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych</p>
--------------------------------	---	---	--	--	---

		środkami chemicznymi	<ul style="list-style-type: none"> - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego, - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego: skóry, przetyku, przewodu pokarmowego, oczu, - omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów, - wyjaśnia jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym , - wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym 	<ul style="list-style-type: none"> udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu, - omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych 	
4. PROFILAKTYKA PROZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zachowania prozdrowotne - analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia(ryzykowny) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków -określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych 	<ul style="list-style-type: none"> -definiuje zdrowie, -opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym -wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i na takie, na które ma on całkowity wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> -proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.
- uczeń jest zobowiązany doskonalić umiejętność analizy i interpretacji źródeł oraz powinien być oceniany ze stopnia opanowania tej umiejętności w sposób ustawiczny, zarówno w trakcie zajęć, jak i przy okazji prac domowych i sprawdzianów wiedzy.